

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXXV. Votum, sive solemne, sive simplex, in materia gravi obligat
sub mortali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

263 3°. jejunium ex voto est actus religionis, omnium virtutum moralium excellentissimæ; sine voto verò solum est actus abstinentiæ, virtutis haud dubiè inferioris.

4°. plus est offerre Deo opus bonum, cum facultate illius (utique per votum privando se facultate omitendi illud) quàm offerre opus solum: uti plus est dare arborem cum fructibus, quàm solos fructus, ut dicit D. Anselmus in l. de similitud. c. 84.

5°. voluntas per votum immobiliter firmatur in bono. Facere verò aliquid ex voluntate immobiliter firmata in bono, pertinet ad perfectionem virtutis, ut dicit Philosophus 2. Ethic. 4. sicut facere peccatum voluntate firmatâ, sive obstinatâ in malo, pertinet ad perfectionem vitii: & ideo aggravat malitiam peccati.

264 Si dicas 1°. melius fieri quod liberè fit, quàm quod ex necessitate, juxta Apostolum 2. Cor. 9. *Non ex tristitia, aut necessitate; hilararem enim datorem diligit Deus.* Quod autem fit ex voto, fit ex necessitate. 2°. quod opus liberius, eò melius: 3°. melius esse gratis dare, quàm ex debito; melius proinde dare sine debito voti, quàm ex debito.

265 Ad 1um. respondeo melius fieri quod fit ex libertate, quàm quod fit ex necessitate coactionis, quæ involuntarium causat, devotionemque minuit: secus ex felici necessitate, quæ provenit ex ipsâ libera voluntate, immobiliter firmante & augente devotionem, de qua Augustinus infra n. 268.

Ad 2um. respondeo quòd necessitas ex voto non diminuit libertatem: cum sit effectus liberrimæ voluntatis firmantis se in bono quod elegit. Propter quod S. Thomas a. 4. ad 4. ait quòd *necessitas firmata voluntatis in bono non diminuit libertatem, ut patet in Deo, & beatis. Et talis est necessitas voti, similitudinem quandam habens cum confirmatione beatorum.* Similitudinem quandam dicit, non omnimodam: quia absolute non tollit peccandi potentiam.

Ad 3um. respondeo id quod offertur & datur Deo ex voto liberali & gratuito, non ex obligatione factò, offerri & dari gratis (ut patet à simili in iis, quæ dantur homini ex promissione liberali) & tantò gratius & acceptius esse Deo, quò offertur & datur ex affectu firmiori, virtuteque nobiliori.

CAPUT XXXV.

Votum, sive solemne, sive simplex, in materia gravi obligat sub mortali.

266 Ita S. Thomas in 4. dist. 36. q. 1. a. 2. q. 1. ubi sic: *Votum est quidam promissionis contractus inter Deum & hominem: unde cum contractus bonæ fidei, inter homines factus, obliget ad necessariam observationem; multò fortius votum, quo homo Deo aliquid promittit... Et ideo qui votum ritè factum prætermittit, mor-*

*taliter peccat: quia fidem, quam cum Deo in-
iit, frangit.*

Ita etiam sacri Canones & Patres, videlicet Innocentius I. epist. 2. ad Victricium Episcopum Rothomagensem c. 12. ubi de voto solemni. Et c. 13. de puellis, simplici dumtaxat voto castitatis obstrictis, sic loquitur: *Ha verò, quæ necdum sacro velamine tecta, tamen in proposito virginali semper manere promiserant, licet velata non sint, si forte nupserim, his agenda aliquanto tempore pœnitentia: quia sponsio earum à Deo tenebatur. Nam si inter homines solet bonæ fidei contractus, nullâ ratione dissolvitur; quanto magis ista pollicitatio, quam cum Deo pepigerit virgo, solvi sine vindicta non debet? Nam si Apostolus Paulus, quæ à proposito viduitatis discesserunt, dixit eas habere condemnationem: " quia primam fidem irritam fecerunt; " quanto magis virgines, quæ prioris promissionis fidem frangere sunt ausæ. Innocentius III. cap. licet de voto & voti redemptio. Licet universis liberum sit arbitrium in votendo; usque adeò tamen solutio necessaria est post votum, ut sine propria salutis dispendio non liceat reflire.*

Cum his Augustinus epist. 137. aliàs 45. ad 268 Armentarium: *Quia jam vovisti, jam te obstrinxisti, aliud tibi facere non licet. Priusquam esses voti reus, liberum fuit quòd esses inferior, (id est, in statu minùs perfecto) ... nunc verò quia tenetur apud Deum sponsio tua, non te ad magnam justitiam invito, sed à magna iniquitate (si votum non impleas) deterreo. Non enim talis eris, si non feceris quòd vovisti, qualis mansisses, si nihil tale vovisses. Minor enim nunc esses, non pejor. Modò autem tantò (quòd abisti) miserior, si fidem Deo frangeris, quanto beatior, si persolveris. Nec ideo te vovisse pœniteat; imò gaude jam tibi non licere, quòd cum tuo detrimento licuisset. Aggredeve itaque intrepidus, & dicta imple factis: ipse adjuvabit, qui vota tua expetit. Felix est necessitas, quæ in meliora compellit. Et l. de bono viduitatis cap. 11. Planè non dubitaverim dicere, lapsus & ruinas à castitate sanctiore, quæ vovetur Domino, adulterio esse pejores. Si enim, quòd nullo modo dubitandum est, ad offensionem Christi pertinet, cum membrum ejus fidem non servat marito, quanto gravius offenditur, cum illi ipsi non servatur fides, in eo quòd exigit oblatum, qui non exegerat offerendum? Cum enim quisque non reddidit, quòd non imperio compulsus, sed consilio communitus vovit; tantò magis fraudati voti auget iniquitatem, quanto minùs habuit votendi necessitatem.*

Ita denique, quòd plus est, Spiritus sanctus Deuteron. 23. Plal. 75. & Ecclesiasticis 5. *Siquid vovisti Deo, ne moreris reddere; displicet enim Deo infidelis & stulta promissio. Sed quòdcumque voveris redde: multòque melius est non vovere, quàm post votum promissa non reddere.* Unde de viduis, post castitatis votum nubentibus, Apostolus I. Timoth. 5. ait: *Ha-*

bentes damnationem; quia primam fidem irritam fecerunt.

270 Et nota Scripturam, Canones, Patres generatim & indistinctè loqui, sive absque exceptione casus, quo vovens castitatem v. g. non intendisset se obligare sub mortali, sed sub veniali dumtaxat. Ubi proinde Scriptura, Canones, Patres non distinguunt, nec nos distinguere debemus; nec nos excipere debemus; nec nos admittere quòd vovens in materia gravi possit se solum obligare sub veniali. Id enim conformiter allatis Scripturæ, Canonum, & Patrum testimoniis meritiò rejiciunt Dominicus Sotus, Vasquez, Tannerus. Unde voti obligatio eatenus quidem ex propria voluntate & intentione causatur, quatenus in libera cuiusque voluntate positum est absolute vovere, vel non vovere, vel etiam hoc; vel illud vovere, vovendoque se obligare ad statim solvendum, vel ad certum tempus, vel sub certa conditione, uti docet S. Thomas a. 3. ad 3. explicans id quod Deuteronomio 23. dicitur: *Facies sicut promisisti Domino Deo tuo, & propria voluntate, & ore locutus es.* Verùm hoc ipso quòd quis vovere vult in materia gravi, in potestate ipsius non est sub sola culpa levi se obligare, uti pluribus ostendi in materia de Legibus cap...

271 Hinc qui, vovendo, certum tempus determinavit adimplendi votum, implere tenetur determinatò tempore, juxta textum illum Deuteronomii: sed qui aliquid simpliciter & absolute vovit, absque temporis determinatione, tenetur implere statim atque moraliter potest, juxta textum Ecclesiasticus n. 260. laudatum. Et ratio est, quia hæc est regula generalis omnium obligationum, quibus adimplendi tempus non præfigitur, quòd adimplenda sint statim atque moraliter fieri potest, ut constat ex ista juris Regula: *In omnibus obligationibus, quibus dies non apponitur, presentis die debetur.* L. 14. ff. de reg. jur. L. 1. de condit. & demonstr. L. 32. ff. de legat. Quibus conformiter Seneca l. 31. controvertit c. 5. *In lege non est scriptum quando? imò statim: quoties enim tempus non adjicitur, presentis intelligitur.* Idem ergo Spiritus sanctus ubi supra: *Cum votum voveris, non tardabis redere.*

272 Considerandæ sunt tamen circumstantiæ, quæ tales esse possunt, ut prudentia dicat melius esse differre, quam statim solvere. Quia vota sunt de meliori bono. Unde adolescenti, qui vovit se statim ingressurum tale Monasterium, prudenter consultur mora aliqua, si in Monasterio illo collapsa sit disciplina, Visitatoresque & Reformatio brevi expectentur. Quia est de majori bono istius adolescentis; lapsam ibi non vidisse disciplinam, ne quo semel est imbuta recens, servet odorem testamini. Quamobrem talis in mora non est (inquit Sylvester verbo *votum*) quia ipsi tunc non est expediens, nec opportunum.

Illius tamen mora damnanda est, quæ nul-

lâ cohonestatur rationabili causa. Et tunc si votum præfixo tempore non fuerit impletum, implendi remanet obligatio, nisi votum præcisè vel principaliter factum fuerit intuitu istius temporis, v. g. jejunium promissum intuitu vigiliæ Festi S. Josephi, vel Immaculate Conceptionis Virginis. Aliàs tempus præfixum non censetur tamquam terminus ultra quem voti non currat obligatio, sed tamquam terminus intra quem debeat adimpleri. Ita Cajetanus, Navarrus, & alii passim.

CAPUT XXXVI.

Qui dubitat an votum emiseric, in equali utrimque probabilitate illud implere tenetur. Et qui dubitat an alius quispiam adversetur voto à se facto, similiter ab eo tenetur absistere, ne se mortali illaqueet crimine.

VARIA hæc opiniones noviorum Casuistarum sunt consultandæ. Prima Malderi, Villalobos, Suarez, Layman, & aliorum, absolute dicentium, eum qui dubitat, an votum emiseric, eo non ligari. Secunda Alphonsi de Leone, Tamburini, Caramuelis, aientium, eum qui certus verbis se emiseric votum, dubitat an habuerit se obligandi intentionem, voto illo non obstringi: quia licet possessio tunc stet pro voto verbali, non stat pro voto reali: cum verba sine animo reale votum non constituent. Tertia Soti & aliorum, quos citatos sequitur Caramuel Theol. Intention. n. 1340. qui censent, eum qui certus se vovisse, dubitat an libere, cumque sufficienti deliberatione, voto non teneri. Quarta ejusdem Soti, Bonacina, Sanchez, Castro-Palai & Caramuelis n. 1342. & 1343. qui putant, in dubio an materia promissa sit bona, vel mala, voventem non teneri, non obstante probabilitate, etiam majori (inquit Caramuel) quòd bona sit: quia cum certum sit quòd homo obligare se non possit ad actionem malam, standum pro illa impotentia, quamdiu certum non est, quòd bona sit. Quinta Dianæ p. 3. tr. 6. resol. 30. existimantis, eum qui certus de voto, dubitat an hoc, vel illud comprehendatur voto, non teneri ad partem de qua dubitat; adeoque si dubitet an plus voverit, an minus, non teneri ad plus. Ita etiam Caramuel n. 1339. Escobar, Arriaga, Bonacina, &c. inde concludentes 1.º eum qui certus se vovisse Religionem, dubitat an hanc vel illam determinatè, teneri ingredi, sed non aliquam determinatè. 2.º eum qui dubitat an voverit Religionem in communi, an hanc in particulari, satisfacere postulando in hac admitti, in qua si non admittatur, liberatur (inquiunt) à voto. 3.º eum qui sciens se vovisse castitatem, dubitat, an virgineam, an conjugalem, satisfacere servando alterutram; per consequens ducete posse uxorem. 4.º eum non teneri servare castitatem in perpetuum, qui dubitat, an cam pro-